

บทที่ 2

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยในบทนี้จะกล่าวถึงกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ไม่อยู่ในความครอบคลุมของการประกันสุขภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากบัตรประกันสุขภาพ ในพื้นที่ทั้งหมด 6 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ 12 อำเภอ และ 13 อำเภอ ตามลำดับ จำนวน 531,549 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ จำนวน 213,685 คน และกลุ่มที่ไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ จำนวน 317,864 คน (สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดยะลา, 2540 : 1 , สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี, 2540 : 65 , สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนราธิวาส, 2540 : 5)

2. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1970 : 580 - 581)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ขนาดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 5

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{531,549}{1 + 531,549 (0.05)^2} \\ &= 399.69 \\ &= 400 \end{aligned}$$

จากจำนวนประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่อยู่ในความครอบคลุมของการประกันสุขภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากบัตรประกันสุขภาพ ทั้งหมด 531,549 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้
 ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัดตามสัดส่วนของประชากรใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ จำนวน 213,685 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 161 คน และกลุ่มประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพจำนวน 317,864 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 239 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจังหวัดและการซื้อบัตรประกันสุขภาพ

จังหวัด	ซื้อบัตรประกันสุขภาพ		ไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ	
	จำนวนประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
ยะลา	60,555	46	76,970	58
ปัตตานี	88,991	67	63,549	48
นราธิวาส	64,139	48	177,345	133
รวม	213,685	161	317,864	239

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างอำเภอในแต่ละจังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่ม 25% ซึ่งใช้วิธีจับสลากแบบไม่ใส่กลับ จะได้อำเภอในจังหวัดยะลา 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอยะหา อำเภอบันนังสตา จังหวัดปัตตานี 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดนราธิวาส 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอยี่งอ อำเภอดากใบ อำเภอสุโหงโกลก

ขั้นที่ 3 ในแต่ละอำเภอ / กิ่งอำเภอที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 สุ่มตำบลในอำเภอ / กิ่งอำเภอ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับฉลากแบบไม่ใส่กลับโดยสุ่ม 25% จะได้ตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน 3 จังหวัดรวมทั้งสิ้น 18 ตำบล

ขั้นที่ 4 สุ่มประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ชื่อและไม่ชื่อบัตรประกันสุขภาพ จากตำบลที่สุ่มได้ในขั้นที่ 3 โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบล รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 รายชื่อจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ ตำบล และจำนวนประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการชื่อและไม่ชื่อบัตรประกันสุขภาพ

จังหวัด	อำเภอ / กิ่งอำเภอ	ตำบล	ประชาชนที่ชื่อ		ประชาชนที่ไม่ชื่อบัตร	
			บัตรประกันสุขภาพ		ประกันสุขภาพ	
			ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ยะลา	ยะหา	บาโงยซิแน	1,451	14	209	4
		ตาชี	468	5	86	2
	บันนังสตา	ตลิ่งชัน	2,003	19	1,803	38
ยะรัง	บาเจาะ	กระโด	131	2	795	5
		เขาตุม	1,220	14	2,434	15
	จะรัง	เมาะมาวี	834	10	1,196	7
		จะรัง	201	2	434	3
		ตะล๊ะะ	60	1	240	2
ปัตตานี	ยะหริ่ง	ตะโละกาโปร	1,026	12	129	1
		บางปู	935	11	1,160	7
		ปียามูมั่ง	259	3	527	3
ทุ่งยางแดง	พิเทน	976	12	859	5	

ตาราง 3 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ / กิ่งอำเภอ	ตำบล	ประชาชนที่ซื้อ		ประชาชนที่ไม่ซื้อบัตร	
			บัตรประกันสุขภาพ		ประกันสุขภาพ	
			ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นราธิวาส	ยี่งอ	ยี่งอ	202	3	1,128	24
		ละหาร	976	14	1,519	32
	ตากใบ	ศาลาใหม่	587	8	1,787	38
		พร่อน	983	14	357	8
	สุโหงโโก-ลก	มูโนะ	655	9	1,461	31
รวม			161		239	

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) บัณฑิตที่มีผลต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีแบบแผนของการวิจัย รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แบบแผนการวิจัย

คุณลักษณะ ที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	ผู้บริโภคน ผลการวิจัย
1. ปัจจัยด้าน ประชากรที่ มีผลต่อการ ซื้อหรือไม่ซื้อ บัตรประกัน สุขภาพของ ประชาชนใน 3 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	1. แบบ สอบถาม ข้อมูลทั่วไป	1. ความถี่ 2. ร้อยละ	1. ประชาชน ใน 3 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	1. ทดสอบ นัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05 และ .01	1. วิเคราะห์ จำแนก ประเภท โดยการหา สมการจำแนก ประเภท (Discriminant Analysis) และนำเสนอ สมการในรูป คะแนนดิบ	1. สถานี อนามัย ตำบล 2. สำนักงาน สาธารณสุข อำเภอ 3. โรง พยาบาล ชุมชน 4. สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัด
2. ปัจจัย ทางจิตวิทยา สังคมที่มีผล ต่อการซื้อ หรือไม่ซื้อ บัตรประกัน สุขภาพของ ประชาชนใน 3 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	1. แบบ ทดสอบวัด ความรู้ เกี่ยวกับ บัตรประกัน สุขภาพ 2. แบบ สอบถาม วัดความ เชื่อด้าน สุขภาพ	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. คะแนน ผลสัมฤทธิ์ จากแบบ ทดสอบวัด ความรู้ เกี่ยวกับ บัตร ประกัน สุขภาพ	เหมือน ข้อ 1	เหมือน ข้อ 1	เหมือนข้อ 1	5. ศูนย์ ส่งเสริม สุขภาพ เขต 12 6. โรง พยาบาล จังหวัด 7. โรง พยาบาล ศูนย์ 8. สำนักงาน ประกัน สุขภาพ 9. กระทรวง สาธารณสุข

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ ที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	ผู้บริโภคร ผลการวิจัย
	3. แบบ สอบถาม วัดเจตคติ ต่อการซื้อ บัตร ประกัน สุขภาพ	4. คะแนน จากแบบ สอบถาม วัดความ เชื่อด้าน สุขภาพ 5. คะแนน จากแบบ สอบถาม วัดเจตคติ ต่อการ ซื้อบัตร ประกัน สุขภาพ				10. สถาบัน การศึกษา ของ กระทรวง สาธารณสุข
3. ปัจจัย สนับสนุนที่มี ผลต่อการซื้อ หรือไม่ซื้อ บัตรประกัน สุขภาพของ ประชาชน ใน 3 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	1. แบบ สอบถาม ข้อมูล ทั่วไป 2. แบบ สอบถาม ลักษณะ การให้ บริการ	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. คะแนน จากแบบ สอบถาม ลักษณะ การให้ บริการ	เหมือนข้อ 1	เหมือน ข้อ 1	เหมือน ข้อ 1	

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ ที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัว อย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์ ข้อมูล	ผู้บริโภคร ผลการวิจัย
4. ปัจจัยด้าน ประชากร ปัจจัยทาง จิตวิทยาสังคม และปัจจัย สนับสนุนที่มี ผลต่อการซื้อ หรือไม่ซื้อบัตร ประกันสุขภาพ ของประชาชน ใน 3 จังหวัด ชายแดน ภาคใต้	เหมือนข้อ 1 - 3	เหมือนข้อ 1 - 3	เหมือนข้อ 1	เหมือนข้อ 1	เหมือนข้อ 1	

เครื่องมือในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารรายงานวิจัยต่าง ๆ ตำรา ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ รายได้ จำนวนสมาชิก ในครอบครัว ระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจในราคาบัตรประกันสุขภาพ ระยะทางจากบ้านถึงสถานบริการ และประสบการณ์การใช้บัตรประกันสุขภาพ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิดและปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ ลักษณะคำถามมีคำตอบเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าเลือกคำตอบถูกต้อง ให้ 1 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ เชื่อมากที่สุด เชื่อ ไม่เชื่อ ไม่เชื่อมากที่สุด โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นทั้งเชิงนิมมาน (Positive Statements) และเชิงนิเสธ (Negative Statements) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ข้อคำถามเชิงนิมมาน (Positive Statement)

เชื่อมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
เชื่อ	ให้	3	คะแนน
ไม่เชื่อ	ให้	2	คะแนน
ไม่เชื่อมากที่สุด	ให้	1	คะแนน

- ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative Statement)

เชื่อมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
เชื่อ	ให้	2	คะแนน
ไม่เชื่อ	ให้	3	คะแนน
ไม่เชื่อมากที่สุด	ให้	4	คะแนน

ตอนที่ 4 แบบวัดเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยมากที่สุด โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นทั้งเชิงนิมมาน (Positive Statements) และเชิงนิเสธ (Negative Statements) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ข้อคำถามเชิงนิมมาน (Positive Statements)

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน

- ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative Statements)

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน

ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน

ตอนที่ 5 แบบวัดลักษณะการให้บริการ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มาก	ให้	3	คะแนน
ปานกลาง	ให้	2	คะแนน
น้อย	ให้	1	คะแนน

2. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชั่งตวงปริมาณสุขภาพ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยยึดหลักการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถทางด้านพุทธิพิสัย และเจตพิสัย

2.1.2 สร้างเครื่องมือวิจัย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในด้านอายุ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจในราคาบริการสุขภาพ ระยะทางจากบ้านถึงสถานบริการ และประสบการณ์การใช้บริการสุขภาพ

2.1.3 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับบริการสุขภาพ โดยยึดหลักการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งใช้ตารางวิเคราะห์หลักสูตรในการสร้างข้อสอบ

2.1.4 สร้างตารางวิเคราะห์พฤติกรรมหลักออกเป็นดัชนีชี้วัด และนำดัชนีชี้วัดไปสร้างแบบสอบถามในด้านความเชื่อด้านสุขภาพ เจตคติต่อการชั่งตวงปริมาณสุขภาพ และลักษณะการให้บริการ

2.1.5 นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

2.1.6 นำเครื่องมือวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.1.7 นำเครื่องมือวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ถ้าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นก็จะถูกตัดออกไปหรือนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำเครื่องมือวิจัยที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ไปทำการทดลองใช้ครั้งแรก (Try out) กับประชาชนในตำบลตาดานะบุรีเตี้ย อำเภอบ้านนิงस्ता จังหวัดยะลา ที่ซื้อหรือไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพที่ไม่ได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้ กลุ่มละ 20 คน รวม 40 คน แล้วนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ปรากฏว่าผลการวิเคราะห์ที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเครื่องมือไปปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ครั้งที่สองกับประชาชน ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ซื้อหรือไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพที่ไม่ได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ กลุ่มละ 15 คน รวม 30 คน แล้วนำผลการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมืออีกครั้ง ดังนี้

2.2.1 หาคความยากง่าย (Proportion of Difficulty - P) ของแบบทดสอบความรู้ โดยกำหนดให้ความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 จากผลการวิเคราะห์แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพครั้งที่หนึ่ง จำนวน 20 ข้อ และครั้งที่สอง จำนวน 18 ข้อ ปรากฏว่าค่าความยากง่ายที่ได้อยู่ในช่วง 0.025 - 0.98 และ 0.30 - 0.80 ตามลำดับ

2.2.2 หาอำนาจจำแนก (Discriminant Power) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ กำหนดให้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 1.00 จากผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าค่าที่ได้มีดังนี้

เครื่องมือ	ค่าอำนาจจำแนกครั้งที่ 1		ค่าอำนาจจำแนกครั้งที่ 2	
	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ	20	0.00 - 0.60	18	0.20 - 0.66
แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ	27	0.05 - 0.33	20	0.35 - 0.81
แบบวัดเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ	24	0.06 - 0.51	15	0.53 - 0.85
แบบวัดลักษณะการให้บริการ	25	0.05 - 0.76	24	0.34 - 0.98

2.2.3 หาคความเชื่อมั่น (Reliability) โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.2.3.1 หาคความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ โดยวิธีการหาคความเชื่อมั่นตามแบบของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (K-R20) ซึ่งผลการวิเคราะห์ครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง ปรากฏว่าค่าที่ได้คือ 0.62 และ 0.72 ตามลำดับ

2.2.3.2 หาความเชื่อมั่นของแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ แบบวัดเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ และแบบวัดลักษณะการให้บริการ โดยใช้วิธีการหาความเชื่อมั่นตามแบบของ ครอนบัค (Cronbach) จากผลการวิเคราะห์ ปรากฏค่าที่ได้มีดังนี้

เครื่องมือ	ค่าความเชื่อมั่นครั้งที่ 1		ค่าความเชื่อมั่นครั้งที่ 2	
	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ	27	0.0258	20	0.8979
แบบวัดเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ	24	0.2440	15	0.8474
แบบวัดลักษณะการให้บริการ	25	0.8219	24	0.9309

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. อบรมพนักงานเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ จำนวน 5 คน และอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 3 คน ที่สามารถพูดภาษามลายูได้ โดยชี้แจงรายละเอียดในด้านคำถามคำตอบของแบบสอบถามให้เข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน
3. ผู้วิจัยและพนักงานเก็บข้อมูลร่วมกันเก็บข้อมูลจากประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
4. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC* (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 หากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ อายุ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และระดับการศึกษา ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ บัตรประกันสุขภาพ ความเชื่อด้านสุขภาพ และเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจในราคาบัตรประกันสุขภาพ ลักษณะการให้บริการ ระยะทางจากบ้านถึงสถานบริการ และประสบการณ์การใช้บัตรประกันสุขภาพ

1.2 วิเคราะห์จำแนกประเภทโดยการหาสมการจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) และด้วยวิธีตรง (Direct Method) นำเสนอสมการในรูปคะแนนดิบ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 การคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหาของบัตรประกันสุขภาพ (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117)

$$IC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหาของบัตรประกันสุขภาพ
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.1.2 การคำนวณหาความยากง่ายเป็นรายข้อของแบบทดสอบความรู้ใช้สูตร (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 129) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของแบบทดสอบแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบทั้งหมด

2.1.3 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามด้านความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ ความเชื่อด้านสุขภาพ เจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ และลักษณะการให้บริการ ด้วยการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2532 : 142) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
	X	แทน	คะแนนรายข้อของแต่ละคน
	Y	แทน	คะแนนรวมของแต่ละคน

การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 180 -181)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{1-r^2} \quad df = N - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าของการแจกแจงใน t - distribution
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ

2.1.4 การคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ ใช้วิธีหาค่า r (K-R20) คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (อ้างถึงใน ชิดชนก เจริญชวน, 2539 : 202) ดังนี้

$$r(K - R20) = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ	r(K-R20)	แทน	ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณจากสูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20
	k	แทน	จำนวนแบบทดสอบทั้งหมด
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำแบบทดสอบผ่านแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำแบบทดสอบไม่ผ่านแต่ละข้อ (1-p)
	S ²	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

2.1.5 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความคิดเห็น ได้แก่ ความเชื่อ ด้านสุขภาพ เจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ และลักษณะการให้บริการ ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient of Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_{xi}^2}{S_{xt}^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบสัมภาษณ์
	S_{xi}^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
	S_{xt}^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับ

2.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย แบ่งเป็น

2.2.1 สถิติเชิงบรรยาย ใช้ในการบรรยายข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่

2.2.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (อ้างถึงในรำไพ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา, 2532 : 72) ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2.2.1.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 152) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่ามัชฌิมเลขคณิต
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (อ้างถึงใน
ชูศรี วงศ์รัตน์, 2534 : 74) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2.2 สถิติเชิงอนุมาน ใช้ในการทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ
โดยการหาสมการจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์,
2526 : 121 ; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ และลัดดาวัลย์ รอดมณี, 2527: 86 - 102)

สมการคะแนนมาตรฐาน $D_i = d_{1i}Z_1 + d_{2i}Z_2 + \dots + d_{pi}Z_p$

สมการคะแนนดิบ $Y = a + v_1x_1 + v_2x_2 + \dots + v_px_p$

เมื่อ	D_i	แทน	คะแนนจำแนกประเภทในสมการ (Discriminant score)
	d_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์โดยน้ำหนัก (Weighting coefficient)
	Z	แทน	ค่าคะแนนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกประเภท
	P	แทน	ตัวแปรที่เข้าสมการจำแนกประเภท
	y	แทน	คะแนนจำแนกประเภทในรูปคะแนนดิบ
	a	แทน	ค่าคงที่
	v	แทน	ค่าน้ำหนักจำแนกประเภทคะแนนดิบของตัวแปร
	x	แทน	ค่าคะแนนดิบของตัวแปรในสมการ